

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАЛУЧЕННЯ УЧИТЕЛІВ- ПРЕДМЕТНИКІВ ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПОЧАТКОВІЙ ЛАНЦІ ГОЛЛАНДСЬКОЇ ОСВІТИ

Голландська система освіти невпинно змінюється відповідно до викликів часу. Одним з пріоритетних завдань є підготовка учителів для початкової, середньої та професійної школи, 90 відсотків яких готують в університетах прикладних наук (Universities of applied sciences). Освіта педагога, який навчає дітей та молодь, базується не лише на знаннях, а на вмінні керувати ними в лабіринті вільного доступу до інформації, на прагненні вчитися, стимулювати до цього своїх учнів, визнати їх таланти та допомогти їм розвиватися. Питання розвитку освітніх процесів у Нідерландах досліджувалося багатьма голландськими вченими Ш. ван Ойен-Вітвліет (Dr. Charlotte van Oyen-Witvliet), Х. Бонт (Drs. P.F. H. Bont), А. ван Берген (Drs. C.T.A. van Bergen) та ін. Новації в голландській освіті завжди були у пріоритеті наукових досліджень.

Освіта у Нідерландах різнорівнева та відповідно вимагає спеціалістів для кожного з етапів навчання. Донедавна університети та коледжі готували вчителів іноземних мов для певного етапу навчання. Проте, Міністерство освіти, культури та науки (ministerie van OCW) ініціювало залучення вчителів іноземної мови середньої ланки освіти до викладання предметів, на яких вони спеціалізуються, у початковій школі. Це дає додаткові можливості для обдарованих дітей набути набагато стійкіших навичок вже на початковому етапі здобуття освіти. Крім того, учні будуть краще підготовлені до переходу до середньої школи. Нові заходи, схвалені Кабінетом Міністрів, прийшли як відповідь на пропозицію, подану Державним секретарем з питань освіти, культури та науки Сандер Деккер. Заходи були введені 1 серпня 2016 року.

До цього часу початкові школи мали змогу залучати вчителів середніх шкіл власне навчати іноземні мови та невелику кількість творчих предметів, таких як музика та ремесла. Оскільки було помічене значне покращення у підготовці учнів з цих предметів, стала очевидною необхідність розширити діапазон дисциплін, до

переліку яких увійшли географія, історія, соціальні дослідження, математика та фізика. Такий вибір предметів, які викладатимуть вчителі-предметники середньої школи, відповідає бажанням адміністрації шкіл, вчителів, батьків та учнів.

Причиною, яка сприяла прийняттю такого рішення голландським урядом та Міністерством освіти, культури та науки стали результати останніх досліджень. Вони показали, одна третина дітей початкової школи визначають навчання у класі нудним та таким, що не розкриває їх можливості. Вчителі-предметники краще забезпечені засобами для, так званого, просунутого навчання для учнів початкової школи, таким чином, мотивуючи їх розвивати свої таланти. Ідея залучення учителів іноземних мов до викладання іноземної мови у початковій школі була частиною Плану дій "Найкращий талант" (Top Talent Action Plan), розробленого державним секретарем, для того, щоб зробити освіту більш цікавою та відповідною викликам нового часу. Поправка до закону робить це можливим.

Ще однією перевагою приведення вчителів середніх шкіл до початкових шкіл є те, що вони зможуть згладити перехід від початкової до середньої освіти. Два типи шкіл в даний час знають занадто мало про один одного. Багато вчителів початкових класів не усвідомлюють того, що очікують від учнів у загальноосвітніх школах, тоді як вчителі середніх шкіл мають надто мало розуміння педагогічної практики в початкових школах. Цей захід має забезпечувати обмін інформацією, яка зменшить розрив між початковою і середньою школою. [1]

Після закінчення початкової школи учні переходять до одного з трьох типів середньої освіти: до середньої професійної освіти (VMBO), старшої загальної середньої освіти (HAVO) або до університетської освіти (VWO). Середня освіта готує учнів до середньої професійної освіти (MBO), вищу професійну освіту (HBO) або університетську освіту. У молодших класах середньої школи учням слідує широкий навчальний план. Учні старших років HAVO та VWO вибирають одну з чотирьох предметних комбінацій. Учні старших класів VMBO-T вибирають один з чотирьох секторів, тоді як інші в VMBO-програмах вибирають один профіль з загальної кількості 10 [4, 12].

Існує істотний ризик не зорієнтуватись одразу з профілем середньої школи. Селективний тест допомагає з напрямком, але

бувають помилки. Для того аби виправити невідповідність профілю здібностям дитини є можливість перейти на інший профіль протягом першого року навчання у середній школі. Проте, маючи можливість навчатися у вчителів-предметників середньої школи під час навчання у початковій школі, кількість помилок у виборі профілю середньої школи знижується, що є ще однією перевагою залучення вчителів середніх шкіл.

Учителі є носіями якісної освіти. Нове покоління може отримати якісну освіту, яка йому потрібна, лише за умови наявності у навчальному процесі гарно підготовлених учителів, які знають своїх учнів і можуть надихати і самовіддано працювати. Вчителі-предметники повинні бути якісніше підготовленими, особливо враховуючи тематичний зміст предмету та його значущість у сучасному суспільстві.

Необхідним освітнім рівнем вчителя іноземних мов є ступінь в університеті прикладних наук. Усі викладачі з професійної вищої освіти повинні отримати ступінь магістра, аби належним чином виконувати функцію вчителя-предметника. У 2008 році угодою Нідерландської асоціації університетів прикладних наук для здійснення "Het Hoogste Goed" (Плану покращення) було встановлено мету, аби 70% вчителів мали ступінь магістра до 2014 року і 10% отримали ступінь доктора філософії до 2017 року.

Станом на 2009 рік виконати визначену мету уже вдалося на 78% тому, що 55,2% вчителів-предметників мають ступінь магістра, і 7,7% отримали ступінь доктора філософії. Значним досягненням останніх років є істотне зростання показників. [2, 25]

Введення кваліфікаційних програм для вчителів-предметників базової та вищої освіти розглядаються як пріоритетні у Нідерландах. Як зазначено в плані дій Leraar 2020 – een krachtig beroep [Учитель 2020 - потужна професія], ключовий момент полягає у співпраці між усіма учасниками навчального процесу, причому надзвичайно важливо орієнтуватись на особисту відповідальність, яка стимулюватиме до підготовки сильного викладацького складу в школах. [3]

Отже, відкритими питаннями, які потребують подальшої роботи у голландській освіті є професіоналізм, що має регулюватися реєстром викладачів, що отримали ступінь магістра. Не менш важливим є питання експертних оцінок готовності шкіл до надання освітніх послуг, та необхідність усунення недоліків, крім того варто

працювати над вирішенням розбіжностей між підходами до підготовки вчителів-предметників у різних вузах. Є потреба впровадження освітньої політики, яка заснована на законі, що посилює позицію викладачів в межах однієї вчительської ради, визначити часові межі та узгодити план дій, стимулювати розвиток шкільної консультативної групи, мета якої полягає у можливості консультиватися з колегами на структурній основі.

Таким чином можна стверджувати, що ряд позитивних інновацій, що останніми роками були уведені в систему освіти Нідерландів довели свою ефективність з одного боку і дали можливість визначити наступні завдання для поліпшення освітньої галузі в питанні підготовки вчителів-предметників.

ЛІТЕРАТУРА

1. Greater scope for specialist secondary school teachers to teach at primary schools [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://www.government.nl/ministries/ministry-of-education-culture-and-science/news/2015/12/04/greater-scope-for-specialist-secondary-school-teachers-to-teach-at-primary-schools> – Назва з домашньої сторінки Інтернету.
2. Dr. B. Dekker, Dr. M. Witvliet, Drs. P.F. H. Bont, Drs. C.T.A. van Bergen. De functie van het uitschrijfbewijs in PO, VO en MBO/ Dr. B. Dekker, Dr. M. Witvliet, Drs. P.F. H. Bont, Drs. C.T.A. van Bergen. // Regioplan Nieuwezijds Voorburgwal. – Amsterdam: Publicatienr, 2014.
3. Lieskamp Myriam. Actieplan Leraar 2020: een krachtig beroep / Myriam Lieskamp // Beleidsdocument. - 2015 № 4[Електронний ресурс]. – Режим доступу https://onderwijs.cnvconnectief.nl/fileadmin/user_upload/PDF/CNVS_-_Beleidsdocument_Actieplan_Leraar_2020_een_krachtig_beroep_juni_2015_.pdf - Назва з екрана.
4. Quality in diversity: Strategic Agenda for Higher Education, Research and Science. A publication of the Dutch Ministry of Education, Culture and Science. – Vijfkeerbouw, Rijswijk., 2011.